

П. К. Бечко,
к. е. н., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Уманський національний університет садівництва, м. Умань
ORCID ID: 0000-0003-0928-4778

Н. В. Бондаренко,
к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Уманський національний університет садівництва, м. Умань
ORCID ID: 0000-0001-5603-8356

С. А. Власюк,
к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Уманський національний університет садівництва, м. Умань
ORCID ID: 0000-0002-3416-3444

М. О. Кобилянський,
аспірант кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності,
Уманський національний університет садівництва, м. Умань
ORCID ID: 0000-0002-0696-3541X

DOI: 10.32702/2306-6806.2020.3.88

ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ РЕГУЛЯТОРНИХ МЕХАНІЗМІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

P. Becko,
PhD in Economics, Professor in the Department of Finance, Banking and Insurance,
Uman National University of Horticulture, Uman

N. Bondarenko,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance,
Uman National University of Horticulture, Uman

S. Vlasyuk,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance,
Uman National University of Horticulture, Uman

M. Kobelianskiy,
postgraduate student of the Department of Entrepreneurship,
Trade and Stock Exchange, Uman National University of Horticulture, Uman

INVESTMENT AND INNOVATION PRIORITIES IN THE DEVELOPMENT OF REGULATORY MECHANISMS OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY OF AGRICULTURAL PRODUCTION

Статтю присвячено дослідженню розвитку інвестиційно-інноваційного забезпечення суб'єктів аграрного виробництва. У статті проаналізовано основні показники діяльності підприємств аграрного сектору. Визначено основні пріорити та методи стратегічного завдання інвестиційно-інноваційної діяльності. Досліджено організаційно-економічний механізм розвитку інвестиційно-інноваційного регулювання підприємницької діяльності аграрного виробництва. Проведено оцінку показників ефективності використання фінансових ресурсів суб'єктами господарювання аграрного виробництва Черкаської області. Визначено основні напрями бюджетних асигнувань у межах сфер аграрного сектору. Сформовано головну функцію інвестицій в сільському господарстві. Розглянуто динаміку показників впливу інвестицій на

ефективність діяльності сільськогосподарських підприємств Уманського району. Запропоновано механізм щодо розподілу інвестицій між сільськогосподарськими товаровиробниками та створити спеціальні органи управління з особливими повноваженнями, незалежними від інтересів державних керованих і координуваних ланок управління.

The article deals with the research of development of investment and innovation provision of agricultural production entities. The main indices of activity and directions of budget allocations of agrarian sector enterprises are analyzed in the article. The basic priorities and methods of strategic task of investment and innovation activity are defined. The efficiency indices of financial resources use of the agrarian sector enterprises in Cherkasy region are processed. The volume of financial support for financial sector of Ukraine from the state budget and its main disadvantages has been determined. The organizational and economic mechanism of development of investment and innovation regulation of entrepreneurial activity of agricultural production has been studied. The directions of improvement of the state support of agricultural producers, effective control over the targeted and efficient use of budgetary funds for the development of the industry have been determined. The dynamics of influence indices of investments on the efficiency of agricultural enterprises activity in Uman district is considered. PEGT — the analysis of institutional maintenance level of the mechanism of harmonious development of the Ukrainian agricultural sector is carried out. The necessity of introduction of methodical approach with the help of which it is possible to reveal and substantiate the expediency of investments into agricultural enterprise, directed to the expanded reproduction and ensuring the efficiency of accumulation and use of investments, sustainable development of agriculture through balancing between economic entities has been proved. A mechanism for the distribution of investments among agricultural producers and the creation of special management bodies with special powers, independent of the interests of state managed and coordinated units of management, has been offered. It is noted that in the basis of assessment of the priority development of investment-innovation attractiveness should be laid the principle of compliance with the awareness of indices, which characterizes the ability of a business entity to sustainably generate profits on a growing scale.

Ключові слова: інвестиції, інноваційний розвиток, аграрний сектор, сільськогосподарське виробництво, інвестиції в основний капітал інвестиційно-інноваційний механізм.

Key words: investment, innovative development, agricultural sector, agricultural production, investment in fixed capital, investment-innovation mechanism.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Багатофункціональний характер функціонування сільського господарства як базової галузі національної економіки багато в чому залежить від специфічних особливостей аграрного виробництва, які характеризуються залежністю результатів діяльності аграріїв від природних умов, які обумовлені ризикованістю цього виду діяльності. Саме тому все більшої актуальності набуває питання застосування передових, прогресивних технологій, адекватного технічного переозброєння галузі на сучасному етапі техніко-технологічного розвитку галузі яке здатне суттєво впливати на фінансові результати суб'єктів господарювання та є однією із передумов мінімізації ризиків.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика щодо інвестиційно-інноваційне забезпечення підприємств в Україні висвітлені в роботах Бульбах Н., Дукої А., Спільник І., Ткаченко Т., Федоренка В. та ін. Окреслюючи стратегічні орієнтири розвитку галузі, пріоритетним з яких є інвестиційно-інноваційне забезпечення, як невід'ємна складова економічних процесів, які проявляються як на мікро-, так і макроекономічному рівнях, сприяють стійкому розвитку національної економіки в цілому і аграрної галузі, зокрема. Проте необхідністю залишається дослідження інвестиційно-інноваційні пріоритетів розвитку регуляторних механізмів підприємницької діяльності аграрного виробництва у сучасних умовах.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Теоретико-методологічною основою є дослідження наукових підходів до з'ясування сутності інвестиційно-інноваційне забезпечення в Україні та формування пропозицій щодо вдосконалення механізму розподілу інвестицій між сільськогосподарськими товаровиробниками.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Рівень інвестиційно-інноваційного забезпечення суб'єктів аграрного виробництва впливає на розвиток економіки, конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції та ефективність виробництва. Під час формування стратегії розвитку аграрної галузі виникає необхідність активізації процесів децентралізації і демократизації за яких в умовах глобалізації світової економіки господарюючі суб'єкти отримують більшу господарську самостійність, яка дає змогу впливати на конкурентні процеси. З огляду на це, пріоритетним для аграрної галузі є формування належного механізму продовольчої безпеки на умовах міжнародних стандартів рівня та якості життя, нарощування виробництва конкурентоспроможної продукції з використанням сучасних прогресивних технологій. В основі інвестиційно-інноваційних пріоритетів розвитку регуляторних механізмів підприємницької діяльності аграрної галузі за сучасних умов закладене переважно поточне, а не стратегічне управління їх розвитком. Ефективне вирі-

Рис. 1. Організаційно-економічний механізм розвитку інвестиційно-інноваційного регулювання підприємницької діяльності аграрного виробництва

шення стратегічних завдань розвитку інвестиційно-інноваційного сільського господарства можливе за умови напрацювання механізмів стратегічного управління, які істотно різняться від механізму поточного управління. Водночас, поточне управління інвестиційно-інноваційним розвитком сільського господарства спрямоване здебільшого на мінімізацію витрат (дотримання сукупних витрат у певних межах) і максимізація прибутку (отримання цільової або нормативної суми прибутку, що слугує орієнтиром).

Стратегічне управління інвестиційно-інноваційним розвитком спрямоване на досягнення низки ключових стратегічних цілей, які визначаються в межах довгострокової стратегії функціонування національної економіки загалом, і аграрної галузі, зокрема. Економічний розвиток сільського господарства на умовах пріоритетності регуляторних механізмів підприємницької діяльності аграрної галузі повинен бути спрямованим на підвищення конкурентоспроможності, стійкості аграрного виробництва, ефективності діяльності аграріїв з метою забезпечення як соціально-економічного їх розвитку, так і національної економіки загалом.

Основними пріоритетами інвестиційно-інноваційної діяльності є комплекс методів і заходів, спрямованих на розвиток регуляторних механізмів підприємницької діяльності суб'єктів господарювання аграрної галузі (рис. 1). Найбільш дієвими методами стратегічного завдання інвестиційно-інноваційного розвитку аграріїв є: стратегічне планування інвестиційно-інноваційного розвитку підприємств аграрного сектору; посилення мотивації інвестиційно-інноваційної діяльності через податкове стимулювання, надання пільгових кредитів; запровадження обов'язкового майнового страхування за умови державної підтримки; врегулювання системи оподаткування аграріїв; державна фінансова підтримка інвестиційно-інноваційного розвитку господарюючих суб'єктів галузі.

Тому у разі формування стратегії розвитку сільськогосподарської галузі слід враховувати той факт, що в

основі стратегічного управління інвестиційно-інноваційного розвитку галузі повинно знайти відображення [1, с. 82—84; 2, с. 28—29]: загальне підвищення конкурентоспроможності вітчизняного сільського господарства; зростання частки екологічно чистої аграрної продукції на світових ринках; поглиблення ступеня переробки сільськогосподарської сировини; розширення частки переробки сільськогосподарської продукції на умовах закритого циклу; суттєве зниження витрат виробництва і підвищення якості продукції за рахунок розвитку зональної спеціалізації виробництва окремих продуктів; розвиток власного насінництва та селекції порід тварин, максимально адаптованих до умов вітчизняних зон спеціалізації; розвиток агропромислової інтеграції, орієнтованої на випуск кінцевої продукції поглибленого ступеня переробки; підвищення рівня фінансової стійкості суб'єктів господарювання аграрної галузі за рахунок розвитку всіх видів аграрної кооперації; створення мережі сховищ і первинної переробки сільськогосподарської сировини; розвиток транспортної, технологічної, інформаційної, ринкової інфраструктури; полегшення доступу сільськогосподарських виробників на ринки аграрної продукції, жорсткого антимонопольного регулювання сфер, суміжних з аграрним виробництвом; створення повноцінної інструментарію для управління ринками.

Кожна стратегічна мета повинна мати чіткі кількісні орієнтири, індикатори для оцінки результативності, адекватне ресурсне забезпечення, ефективний, ретельно вивірений набір механізмів для досягнення поставлених цілей і завдань, здатних забезпечити більш ефективне використання ресурсного потенціалу і створення передумов функціонування господарюючих суб'єктів галузі в ринковому середовищі.

Важливе значення під час дослідження пріоритетності розвитку інноваційно-інвестиційного регулювання підприємницької діяльності аграріїв має зростання рівня їх фінансової стійкості за рахунок аграрної коо-

Таблиця 1. Показники ефективності використання фінансових ресурсів підприємств аграрного сектору Черкаської області, за роками

Показник	Нормативне значення	2014	2015	2016	2017	2018	2018 р. до 2014.(+,-)
Показник рентабельності та динаміки розвитку							
Рентабельність (збитковість) власного капіталу, %	>0, збільшення	13,40	18,09	25,71	37,30	32,09	+18,69
Рентабельність (збитковість) всього капіталу, %	> 0, збільшення	5,40	14,50	15,30	16,00	14,12	+8,75
Рентабельність (збитковість) діяльності підприємств, %	> 0, збільшення	12,00	12,41	25,10	41,00	32,84	+20,84
Індекс ділової активності	>1, збільшення	1,22	1,35	1,75	1,72	1,64	+0,42
Темпи зростання чистого доходу	збільшення	1,33	2,12	2,18	3,01	2,51	+1,18
Показники ліквідності та ділової активності							
Коефіцієнт покриття	>1	1,80	1,70	1,62	1,59	1,36	-0,31
Коефіцієнт оборотності активів	> 0,5	0,55	0,59	0,66	0,69	0,71	+0,16
Коефіцієнт оборотності необоротних активів	<1, зменшення	1,21	1,01	1,75	2,70	2,84	+ 1,63
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	<0,1, зменшення	0,69	0,80	0,88	0,90	0,72	+0,03
Показники фінансової активності							
Коефіцієнт фінансової автономії	0,4-0,6	0,50	0,49	0,42	0,48	0,33	-0,17
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	збільшення	0,47	0,41	0,39	0,32	0,21	-0,26
Коефіцієнт співвідношення власного і позикового капіталів	> 0,5	0,94	0,72	0,62	0,69	0,48	-0,46

Джерело: [3].

перації, створення мережі сховищ і первинної переробки сільськогосподарської сировини, розвитку транспортної, технологічної, інформаційної, ринкової інфраструктур, полегшення доступу аграріїв на ринки продукції, жорсткого антимонопольного регулювання сфер, суміжних з сільськогосподарським виробництвом, створення повноцінного інструментарію для управління ринками тощо [3].

Аналіз показників ефективності використання фінансових ресурсів суб'єктами господарювання аграр-

ного виробництва Черкаської області представлені в (табл. 1).

Фінансові механізми розвитку стратегії аграрного сектору національної економіки великою мірою залежать від державної фінансової підтримки сільськогосподарських товаровиробників, які здійснюють свою виробничу діяльність в умовах, що вимагають більш раціонального використання чинників зовнішнього і внутрішнього середовища (табл. 2). За сучасних умов суб'єкти господарювання юридично можуть скористатися дво-

Таблиця 2. Основні напрями бюджетних асигнувань у межах сфер аграрного сектору

Продуктивна підтримка	Непродуктивна підтримка	Чинники, що сприяють розвитку аграрного виробництва
Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними	Фінансова підтримка заходів аграрної галузі шляхом здешевлення кредитів	Дослідження, прикладні науки та НТР, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері розвитку суб'єктів господарювання аграрного виробництва, підготовка наукових кадрів, наукові розробки у сфері стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції, дослідження та експериментальні розробки аграрної галузі
Державна підтримка галузі тваринництва	Екологічна реабілітація родючості і продуктивності земель сільськогосподарського призначення	Підвищення кваліфікації фахівців аграрної галузі
	Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств	
	Фінансова підтримка сільськогосподарських товаровиробників всіх організаційно-правових форм	
	Фінансова підтримка заходів в аграрній галузі на умовах фінансового лізингу	
	Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівля матеріально-технічних ресурсів для потреб суб'єктів аграрного виробництва	

Таблиця 3. Динаміка показників впливу інвестицій на ефективність діяльності сільськогосподарських підприємств Уманського району в середньому за 2014–2018 рр., [3]

Показник	ТОВ «Агровіт»	СТОВ "Дружба"	СТОВ "Сяйво"	ПП "Рогова"	У сільсько-господарських підприємствах району
Інвестиції у фактичних цінах, тис. грн	702,3	1213,5	2812,9	2652,3	121352,9
Капітальні інвестиції на одного працюючого, грн	1086,9	1852,3	3151,3	2901,1	2402,9
Коефіцієнт капіталовіддачі на 100 грн необоротних активів, грн	102,8	188,6	402,9	351,6	212,3
Припадає інвестицій, грн на:					
1 га сільськогосподарських угідь	1084,9	2011,6	5021,6	3012,7	2096,9
на 1 грн вартості основних засобів	0,31	0,48	0,72	0,65	0,47
Валова продукція сільського господарства в постійних цінах 2010 р. на 1 грн інвестицій	3,84	4,31	6,95	5,79	3,86
Прибуток від реалізації продукції сільського господарства на 1 грн інвестицій	0,62	0,89	1,74	1,38	0,99

Джерело: дані Уманського відділення статистики.

ма напрямами державної підтримки у вигляді продуктивної і непродуктивної [4 с. 69, 5 с. 50].

Інвестування з боку держави як головного інвестора суб'єктів господарювання аграрної галузі розвивається прискореними темпами внаслідок прийняття пріоритетного національного проекту "Розвиток аграрної Галузі в Черкаській області". За даними про параметри його реалізації на 01.01. 2020 р., свідчить індекс фізичного обсягу інвестицій в основний капітал аграрної галузі області, який дорівнює 128,7% при плановому значенні 108,3%, а індекс виробництва продукції — 105,7%.

Головною функцією інвестицій в сільському господарстві є підвищення ефективності використання основних засобів через оновлення основного капіталу, що відбивається на ступені їх впливу на стійкість темпів зростання обсягу продукції і продуктивності праці.

Державна підтримка аграріям повинна бути спрямована на забезпечення аграрної галузі інвестиційними ресурсами як перспективним напрямом інвестування в сільське господарство. Завдяки таким інвестиціям стає можливим підвищення їх територіальної концентрації на об'єктах, що сприяють більш ефективному використанню інвестиційних вкладень. Цим процесом по суті визначаються галузеві та територіальні пріоритети розміщення інвестиційних вкладень на перспективу [6; 7].

Вплив розвитку інвестиційно-інноваційних пріоритетів регуляторних механізмів підприємницької діяльності аграрного виробництва був проведений на прикладі окремих суб'єктів господарювання Уманського району (табл. 3).

За сучасних умов функціонування сільськогосподарських товаровиробників всіх організаційно-правових форм відсутня єдина методика щодо оцінки розвитку інвестиційно-інноваційних пріоритетів регуляторних механізмів підприємницької діяльності аграрного виробництва, пов'язаних з залученням, розподілом інвестицій в основний капітал в галузевому аспекті і на мезорівні, здатної враховувати регіональні ризики.

Однак існуючі методи оцінки не враховують галузеву специфіку та надмірно складні через закритість інформації, оскільки потребують використання значно великого кола показників.

Для забезпечення ефективного застосування розвитку інвестиційно-інноваційних пріоритетів регуляторних механізмів підприємницької діяльності аграрного виробництва слід створити спеціальні органи управління з особливими повноваженнями, незалежними від інтересів державних керованих і координованих ланок управління. Ці структури повинні бути наділені особливими повноваженнями для регулювання сум державної підтримки, що унеможливить використання бюджетних коштів не за цільовим призначенням.

Інвестиційно-інноваційні пріоритети регуляторних механізмів розвитку підприємницької діяльності аграрного виробництва великою мірою залежать від рівня інституційного забезпечення гармонійного розвитку аграрної галузі. Проведений PEST-аналіз свідчить, що найбільший негативний вплив на розвиток аграрної галузі має кількість процедур для реєстрації галузі 9,7 балів із 10 допустимих. Обсяг і вплив податків на регуляторні механізми розвитку галузі займають 3,48 бали із 10 допустимих (табл. 4).

Таблиця 4. PEST-аналіз рівня інституційного забезпечення механізму гармонійного розвитку аграрної галузі України, 2017–2018 рр., бали

Фактори інституційного середовища	Оцінка фактору економіки України	Оцінка фактору аграрного сектору (скорегованого на Кпопр.)	Максимальна оцінка фактору
Тягар державного регулювання	2,50	2,20	7
Ефективність нормативної бази регулювання змін	2,40	2,11	7
Прозорість державної політики	3,70	3,26	7
Політика аграрної підтримки	2,90	2,55	7
Обсяг і вплив податків	4,70	3,48	10
Кількість процедур для реєстрації бізнесу	10,00	9,70	10
Базис професійного менеджменту	3,30	3,2	7
Всього			

Проведені дослідження щодо розвитку інвестиційно-інноваційних пріоритетів регуляторних механізмів підприємницької діяльності аграрного виробництва свідчать, що в практичній діяльності функціонування сільськогосподарських товаровиробників слід використовувати рейтинг їх фінансових результатів, здатних виявити такі пріоритети, які би характеризували стан і тенденції зміни інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств.

Фінансова оцінка, для прийняття рішень щодо розміщення інвестицій повинна проводитися шляхом розрахунку із використанням таких показників як виручка від реалізації продукції, балансовий прибуток рентабельність. Це дасть можливість адекватно оцінювати інвесторами інвестиційні пріоритети кожного окремо взятого господарюючого суб'єкта. Безумовно, це просте ранжування (ренкінг). Для оцінки інвестиційної привабливості підприємств сільськогосподарської галузі доцільно використовувати математичні моделі, що дають найбільш точні результати. Але це вимагає спеціальних досліджень, а також використання модельного класифікатора, що охоплює від 20 до 30 факторів, що впливають на інвестиційно-інноваційний процес. У результаті може бути отримана рейтингова шкала, що інтерпретує фінансовий стан: як найвищий, високий, добрий, задовільний, низький, дуже низький, незадовільний, банкрутство. Тому під час використання запропонованого підходу необхідно враховувати і додаткові показники як-от: ліквідність, фінансова стійкість, ділова активність.

Виходячи із сутності та економічного змісту інвестицій, на думку більшості дослідників, головним напрямом, ключовою ланкою і головною метою довгострокового інвестування в сільське господарство є стійке підвищення ефективності діяльності товаровиробників. Саме тому розвивати аграрну галузь необхідно по інвестиційному шляху, використовуючи передові досягнення науки, техніки і технології. На основі цієї передумови можливе об'єктивне напрацювання інвестиційних пріоритетів, що актуалізує завдання інформаційно-аналітичного забезпечення цього процесу в сучасному фінансово-економічному середовищі сільськогосподарських підприємств.

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Проведені дослідження свідчать, що для досягнення поставлених цілей в інвестиційно-інноваційній стратегії слід мобілізувати фінансові ресурси на пріоритетних напрямках розвитку галузі, що за сучасних реалій надто складно. За сучасних умов інвестиційні ресурси спрямовуються в ті регіони і види діяльності, де є можливість отримати максимальний прибуток. Водночас слід враховувати, що низький коефіцієнт еластичності впливу основного капіталу на темпи зростання продукції підтверджує безперспективність інвестицій в цей вид діяльності або господарюючих суб'єктів. Дослідження свідчать, що високі коефіцієнти еластичності капіталу і трудових ресурсів мають місце у високотехнологічних виробництвах, до яких можна віднести інтегровані агрохолдинги і підприємства-флагмени Черкаської області, які формують більшу частину прибутку, отриманого в сільському господарстві. Такий підхід дає можливість інвесторам отримувати прибуток з найменшим ризиком. Таким чином, саме ці господарюючі суб'єкти формують тип стійкого та ефективного відтворення інвестицій і визначають перспективи інвестиційно-інноваційного розвитку сільського господарства в області.

З огляду на це, виникає необхідність запровадження методичного підходу, за допомогою якого можна виявити та обґрунтувати доцільність інвестиційних вкладень в сільськогосподарське підприємство, спрямоване на розширене відтворення та забезпечення ефективності накопичення і використання інвестицій, сталий

розвиток сільського господарства через балансування між господарюючими суб'єктами. Це дасть змогу синхронізувати стратегічні дії сільськогосподарських товаровиробників на довгострокову інвестиційну перспективу, кардинально поліпшити умови функціонування сільського господарства, істотно прискорити темпи освоєння галузевих інвестицій при активній державній підтримці, що створить сприятливий інвестиційний клімат, сприятиме збільшенню інвестиційної привабливості галузі при істотному підвищенні рентабельності виробництва. Такий методичний підхід також може забезпечити перехід від активного накопичення інвестицій до ефективного їх відтворення, що позитивно позначиться на економічному стані сільськогосподарських товаровиробників. У перспективі повинні змінюватися галузеві інвестиційні пріоритети.

Література:

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1561-ХІІ (1561-12), редакція станом на 6 листопада 2014 року. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
2. Федоренко В.Г. Инвестознавство: [підручник] / В.Г. Федоренко. 3-тє вид., доп. К.: МАУП, 2013. 480 с.
3. Праця України. Статистичний збірник. 2017. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/07/zb_pu2017_pdf.pdf
4. Григор'єва Х. Правові питання надання державної підтримки суб'єктам господарювання у галузі тваринництва. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 7. С. 66—71.
5. Радченко О. Державна підтримка сільського господарства України в період системних реформ. Економічний дискурс. Міжнародний науковий журнал. 2016. № 2. С. 47—53.
6. Лупенко Ю.О. Стратегічні напрями податкового регулювання розвитку аграрного сектору економіки України на період до 2020 року. К.: ННЦ ІАЕ, 2014. 36 с.
7. Кернасюк Ю.В. Світовий досвід державної підтримки агробізнесу. Агробізнес сьогодні. 2016. № 11 (330). URL: <http://www.agro-business.com.ua/ostannia-vip-novyna/5581-svitovyidosvid-derzhavnoii-pidtrymky-agrobiznesu.html>

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On Investment Activity", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (Accessed 23 Feb 2020).
2. Fedorenko, V.H. (2013), Investoznavstvo [Investigation], 3rd ed., MAUP, Kyiv, Ukraine.
3. State Statistics Service of Ukraine (2017), "Labor of Ukraine. Statistical collection", available at: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/07/zb_pu2017_pdf.pdf (Accessed 18 Feb 2020).
4. Grygoryeva, Kh. (2016), "Legal Issues of State Support to Livestock Companies", Entrepreneurship, economy and law, vol. 7, pp. 66—71.
5. Radchenko, O. (2016), "State support of agriculture of Ukraine in the period of systemic reforms", Ekonomichnyj dy'skurs. Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal, vol. 2, pp. 47—53.
6. Lupenko, Yu. O. (2014), Strategichni napryamy podatkovogo reguluvannya rozvytku agrarnogo sektoru ekonomiky Ukrainy na period do 2020 roku [Strategic directions of tax regulation of development of agrarian sector of economy of Ukraine for the period till 2020], NNC IAE, Kyiv, Ukraine.
7. Kernasyuk, Yu. V. (2016), "World experience of state support of agribusiness. Agribusiness today", Agrobiznes s'ogodni, vol. 11, available at: <http://www.agro-business.com.ua/ostannia-vip-novyna/5581-svitovyidosvid-derzhavnoii-pidtrymky-agrobiznesu.html> (Accessed 22 Feb 2020).

Стаття надійшла до редакції 27.02.2020 р.